

Handläggningstider landbaserad vindkraft 2014 till 2021

På uppdrag åt Svensk Vindenergi

Henrik Westander och Jacob Risberg
Westander Klimat och Energi

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Uppdrag och metod	4
2. Samlad bild	5
2.1 Tid från samråd till ansökan.....	5
2.2 Tid från samråd till slutligt beslut.....	5
2.3 Tid för beslut i MPD	5
2.4 Tid för beslut i MMD	5
2.5 Tid för beslut i MÖD	5
2.6 Fördelat på 12 MPD	5
2.7 Fördelat på 5 MMD.....	6
3. Utveckling över tid.....	7
3.1 Tid från samråd till ansökan.....	7
3.2 Tid för beslut i MPD	7
3.3 Tid för beslut i MMD	8
3.4 Tid för beslut i MÖD	8
3.5 Fördelat på 12 MPD och 5 MMD.....	9

Sammanfattning

- Westander Klimat och Energi har fått i uppdrag av Svensk Vindenergi att upprätta en statistisk sammanställning avseende handläggningstider för landbaserade vindkraftsansökningar.
- Vi har inkluderat statistik över 281 landbaserade vindkraftsansökningar som sedan 2014 har beslutats i första instans.
- Vi har kartlagt tidpunkten för beslut i de tolv miljöprövningsdelegationerna (MPD), de fem mark- och miljödomstolarna (MMD) och Mark- och miljööverdomstolen (MÖD).
- För de 223 ansökningar där vi har datum för samråd, har det i genomsnitt tagit 530 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan.
- För de 202 ansökningar där vi har datum för samråd och det fattats ett beslut, har det i genomsnitt tagit 1 547 dagar (51 månader) från samråd till beslutet i MPD, MMD eller MÖD.
- För de 281 ansökningar där beslut har fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 792 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in.
- För de 162 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 374 dagar (12 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut.
- För de 39 ansökningar där beslut har fattats av MÖD har det i genomsnitt tagit 432 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut.
- Notera att den *samlade handläggningstiden* är något längre vad vi anger, eftersom statistiken baseras på tidpunkten för det första beslutet av MPD, MMD respektive MÖD, och inte när beslutet vann laga kraft och inte heller tidpunkten för efterföljande beslut i det (fåtal) fall där ansökan återförvisats från högre till lägre instans.
- När man studerar utvecklingen över tid är det en sak som sticker ut mest: För perioden 2014 till 2020 tog det MMD i genomsnitt 366 dagar att fatta beslut, men för de fem beslut som fattades under 2021 tog det i genomsnitt 629 dagar.

1. Uppdrag och metod

Westander Klimat och Energi har fått i uppdrag av Svensk Vindenergi att upprätta en statistikbaserad sammanställning av handläggningstider för landbaserad vindkraft.

Frågorna som skulle besvaras:

- Hur lång tid har det gått från samråd till ansökan lämnats in?
- Hur lång tid har det gått efter ansökan lämnats in till miljöprövningsdelegationernas beslut?
- Hur lång tid har det gått fram till mark- och miljödomstolarnas beslut?
- Hur lång tid har det gått fram till Mark- och miljööverdomstolens beslut?

Westander Klimat och Energi har för detta ändamål upprättat statistik över 281 landbaserade vindkraftsansökningar, där miljöprövningsdelegationen (MPD) har fattat beslut efter den 1 januari 2014.¹ Vi garanterar inte att statistiken är fullständig, i synnerhet inte avseende andra halvåret 2021.

Syftet har varit att ge en så rättvisande bild som möjligt av handläggningstider. Vi hade därför tänkt att exkludera och särredovisa 72 ansökningar som återkallats eller helt eller delvis har avslagits med hänvisning till kommunala vetot. Granskningen visar dock att den genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var nästan identisk med handläggningstiden för övriga ärenden. Därför har vi inte särredovisat dessa ärenden.

Vi har fördelat all statistik år för år, för att se hur handläggningstiderna har utvecklats. Man bör vara medveten om att antalet beslut blir lågt när man fördelar dessa på 12 olika miljöprövningsdelegationer och åtta olika år. I vissa enskilda fall förefaller den långa handläggningstiden också ha berott på den aktör som lämnat in ansökan.

Vi har i hela sammanställningen utgått från datum för besluten, och inte när beslutet vann laga kraft. Det betyder att den *samlade handläggningstiden* varit längre än den angivna, i synnerhet när ett beslut har överklagats och den övre instansen valt att inte pröva beslutet alternativt när det övre instansen beslutat att återförvisa ett ärende till lägre instans. Det finns en handfull ansökningar där handläggningen varit mycket komplicerad och där ansökan återförvisats. Vi har i dessa fall utgått från det första beslutet som fattades av MPD, MMD respektive MÖD.

Det vore möjligt att komplettera sammanställningen med information om datum då ansökan sändes ut på remiss av miljöprövningsdelegationen avseende om den var komplett, då den kungjordes av miljöprövningsdelegationen och då den sändes ut på ny remiss. Det vore också möjligt att komplettera tidpunkten för beslut av MPD, MMD och MÖD med datum för när slutligt beslut vann laga kraft. Detta arbete vore dock mycket tidskrävande, speciellt att få information om datum för när beslut om att inte pröva ett överklagat ärenden fattats.

Det har inte ingått i vårt uppdrag att analysera handläggningstiderna och lämna förslag till hur dessa ska kunna kortas.

Det vore intressant att göra en uppföljande granskning av den hittillsvarande handläggningstiden avseende det dryga 50-talet ansökningar som befinner sig i tillståndprocess. Vi har en känsla av att handläggningstiderna för dessa ärenden kommer att bli klart längre än för redan avgjorda ärenden.

¹ Vi har exkluderat två ansökningar som avgjorts av regeringen samt två ansökningar där vi inte funnit information om när ansökan återkallades.

2. Samlad bild

2.1 Tid från samråd till ansökan

För de 223 ansökningar där vi har datum för samråd (och beslut har fattats av MPD) har det i genomsnitt tagit 530 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan. Statistiken påverkas något av att det är ett antal projekt där det dröjde mycket länge innan ansökan lämnades in. Mediantiden var 418 dagar (14 månader).

2.2 Tid från samråd till slutligt beslut

För de 202 ansökningar där vi har datum för samråd *och* det fattats ett slutligt beslut (om avgörande eller återförvisning), har det i genomsnitt tagit 1 547 dagar (51 månader) från samråd till slutligt beslut. Mediantiden var 1 481 dagar (49 månader).

2.3 Tid för beslut i MPD

För de 281 ansökningar där beslut har fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 792 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in. Mediantiden uppgick till 760 dagar (25 månader).

2.4 Tid för beslut i MMD

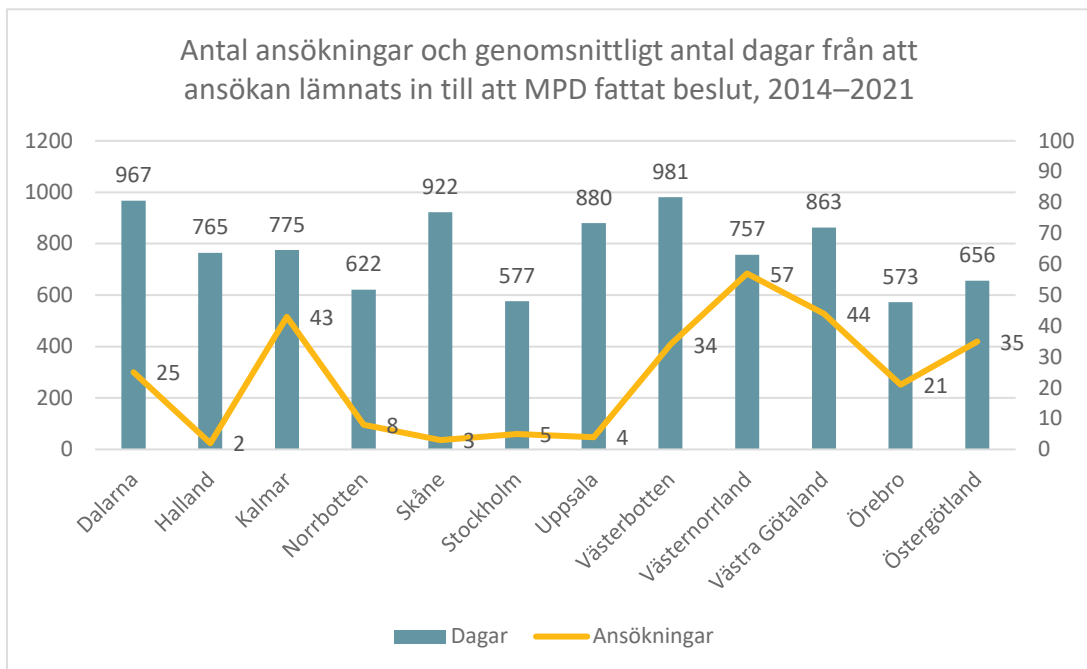
För de 162 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 374 dagar (12 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut. Mediantiden uppgick till 331 dagar (11 månader).

2.5 Tid för beslut i MÖD

För de 39 ansökningar där beslut har fattats av MÖD har det i genomsnitt tagit 432 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut. Mediantiden uppgick till 392 dagar (13 månader).

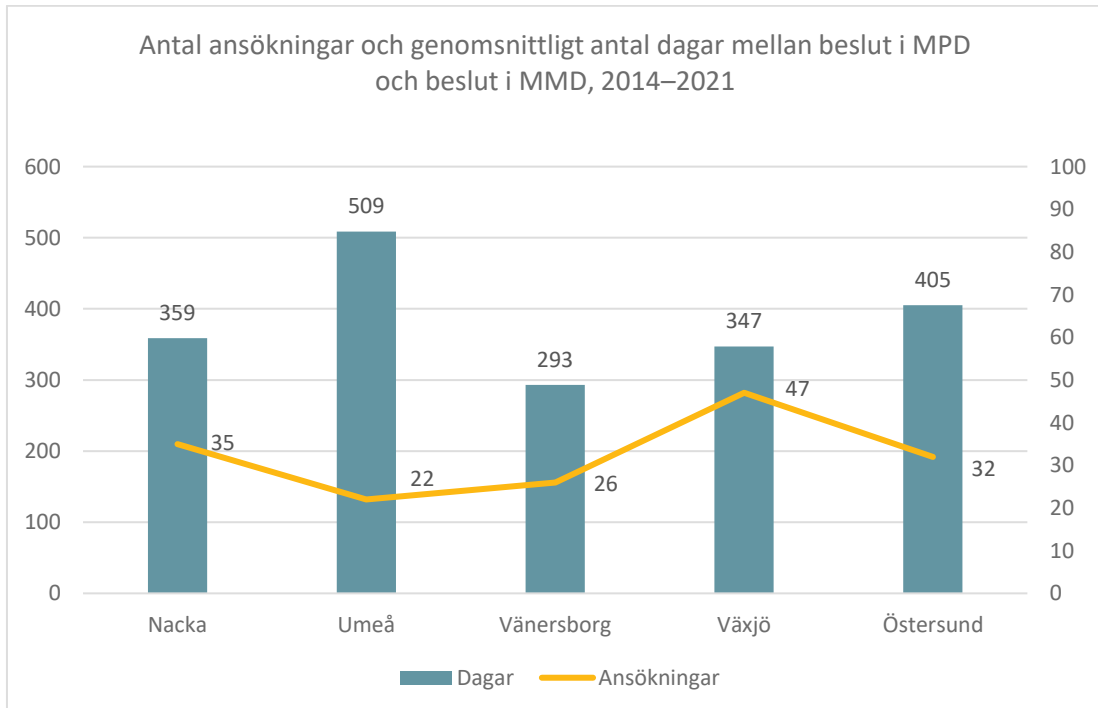
2.6 Fördelat på 12 MPD

MPD har, som sagt, fattat beslut om 281 ansökningar, fördelat på 12 MPD.

2.7 Fördelat på 5 MMD

MMD har, som sagt, fattat beslut om 162 ansökningar, fördelat på 5 MMD.

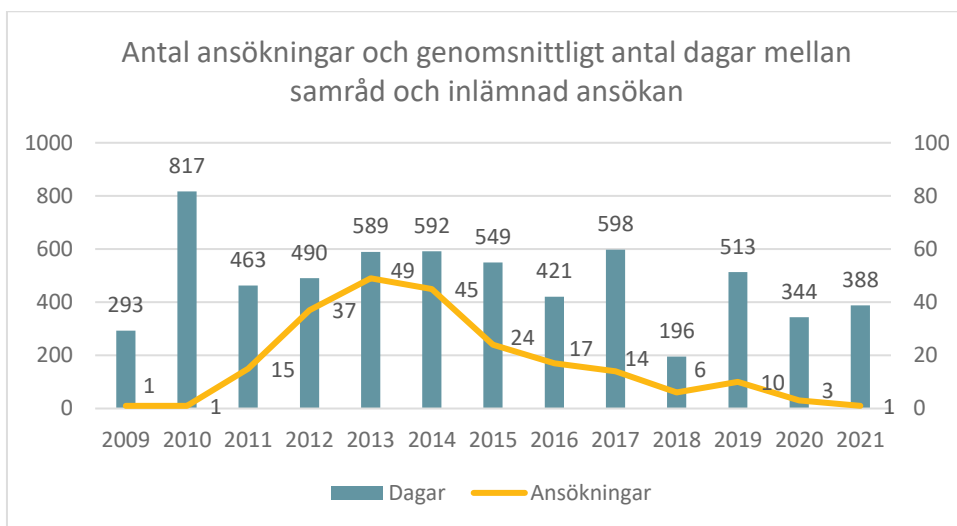

3. Utveckling över tid

3.1 Tid från samråd till ansökan

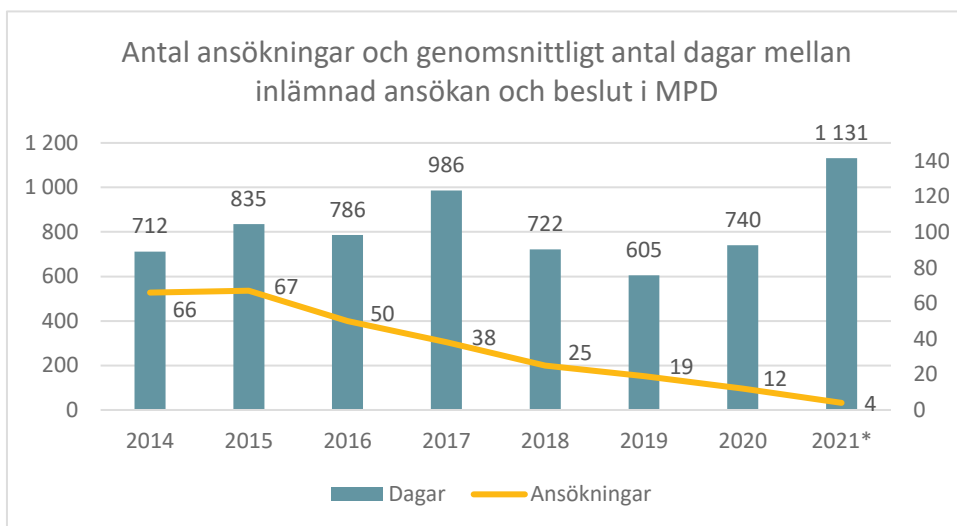
Som sagt: För de 223 ansökningar där vi har datum för samråd, har det i genomsnitt tagit 530 dagar (17 månader) från samråd till inlämnad ansökan.

Nedan framgår hur lång tid det gick mellan det att samrådet inleddes och ansökan lämnades in, baserat på år för när ansökan lämnades in. Notera att statistiken enbart avser ansökningar där beslut fattats i första instans sedan 2014.

3.2 Tid för beslut i MPD

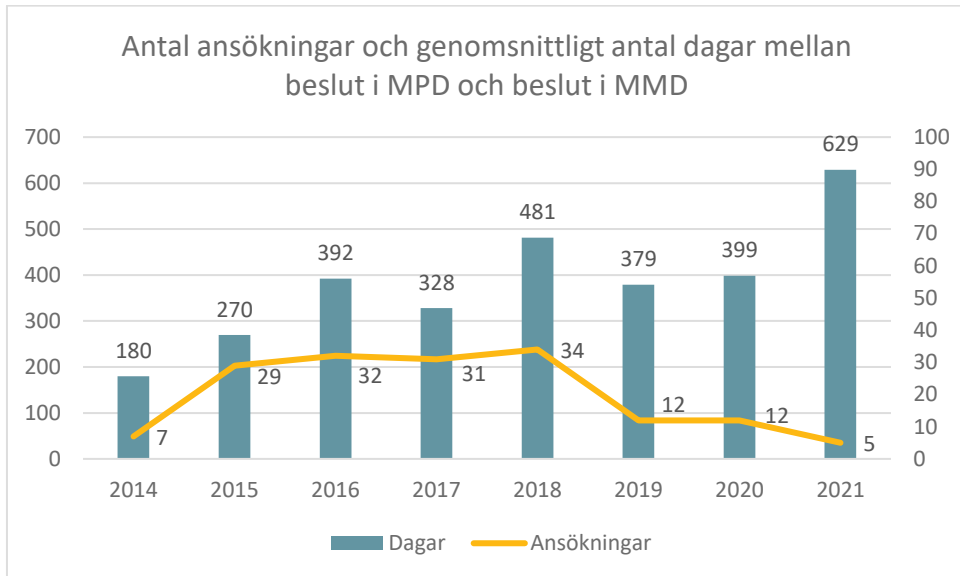
Som sagt: För de 281 ansökningar där beslut fattats av MPD har det i genomsnitt tagit 792 dagar (26 månader) att fatta beslut efter ansökan lämnats in. Nedan har vi fördelat statistiken över MPD:s beslut år för år. Årtalen avser det år MPD fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

*Notera: Ett mycket komplicerat projekt drar upp snittet från 739 dagar till 1 131 dagar.

3.3 Tid för beslut i MMD

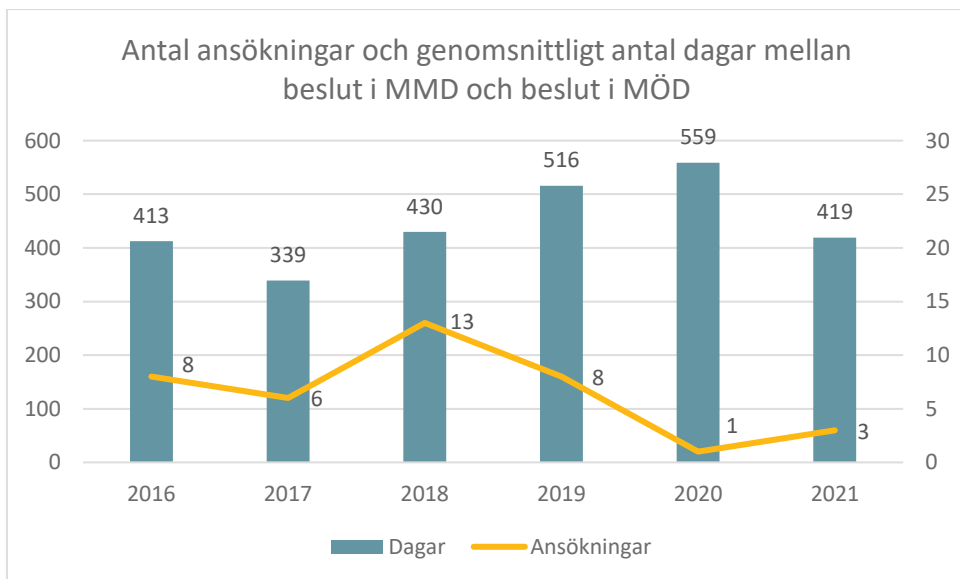
Som sagt: För de 162 ansökningar där beslut har fattats av MMD har det i genomsnitt tagit 374 dagar (12 månader) att fatta beslut efter MPD fattat sitt beslut. Nedan har vi fördelat statistiken för MMD:s beslut år för år. Årtalen avser det år MMD fattade beslut och inte året då ansökan lämnades in.

De fem besluten 2021 har tagit mellan 409 och 867 dagar.

3.4 Tid för beslut i MÖD

Som sagt: För de 39 ansökningar där beslut har fattats av MÖD har det i genomsnitt tagit 432 dagar (14 månader) att fatta beslut efter MMD fattat sitt beslut. Här är statistiken fördelat på MÖD:s beslut år för år. Årtalen är de år MÖD fattade beslut.

3.5 Fördelat på 12 MPD och 5 MMD

Vi har fördelat statistiken på 12 olika miljöprövningsdelegationer och fem olika mark- och miljödomstolar, och på sju olika år. (Vi har inte önskat att presentera statistiken i stapeldiagram, dels eftersom det blev svårt att överskåda, dels eftersom det är svårt att få en rättvis överblick då ett enda komplicerat ärende kan få stort utslag på statistiken.)

Nedan anges antal dagar i genomsnitt, per år, som det tagit MPD för att fatta beslut. Antal ärenden inom parentes.

MPD	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totalt
Dalarna	775 (3)	866 (6)	845 (7)	1 070 (6)		899 (2)	2 514 (1)		967 (25)
Halland		1 006 (1)			523 (1)				765 (2)
Kalmar	644 (13)	956 (6)	760 (6)	1 135 (10)	596 (3)	78 (3)	646 (2)		775 (43)
Norrbottnen	904 (1)	440 (2)		312 (2)		1 010 (2)	547 (1)		622 (8)
Skåne			935 (2)	897 (1)					922 (3)
Stockholm	696 (2)			264 (2)	964 (1)				577 (5)
Uppsala			937 (2)	824 (2)					880 (4)
Västerbotten	885 (7)	753 (11)	1 054 (4)	1 043 (4)	1 370 (3)	614 (2)	1 428 (1)	1 867 (2)	981 (34)
Västernorrland	521 (6)	983 (16)	703 (16)	1 330 (1)	847 (8)	606 (7)	183 (2)	298 (1)	757 (57)
Västra Götaland	809 (17)	935 (12)	1 264 (3)	1 265 (5)	354 (4)	668 (1)	406 (2)		863 (44)
Örebro	574 (6)	461 (5)	513 (5)	814 (2)	485 (2)		1 115 (1)		573 (21)
Östergötland	680 (11)	699 (8)	648 (5)	850 (3)	502 (3)	652 (2)	405 (2)	492 (1)	656 (35)
Totalt	712 (66)	835 (67)	786 (50)	986 (38)	722 (25)	605 (19)	740 (12)	1 131 (4)	792 (281)

Nedan anges antal dagar i genomsnitt per år som varje MMD tagit för att besluta. Antal ärenden inom parentes.

MMD	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totalt
Nacka	280 (1)	280 (6)	391 (6)	264 (6)	391 (11)	559 (1)	421 (3)	551 (1)	359 (35)
Umeå		437 (4)	547 (5)	450 (4)	487 (3)	507 (3)	680 (2)	568 (1)	509 (22)
Vänersborg	146 (3)	180 (5)	315 (8)	249 (2)	372 (5)	500 (2)		409 (1)	293 (26)
Växjö	180 (3)	223 (11)	414 (7)	295 (11)	615 (8)	258 (4)	401 (3)		347 (47)
Östersund		345 (3)	344 (6)	381 (8)	545 (7)	217 (2)	239 (4)	808 (2)	405 (32)
Totalt	180 (7)	270 (29)	392 (32)	328 (31)	481 (34)	379 (12)	399 (12)	629 (5)	374 (162)